

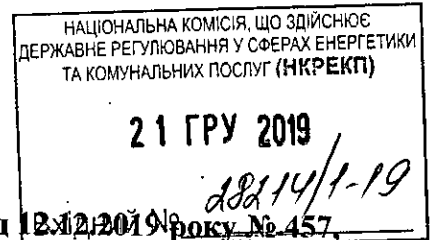

РЕГІОНАЛЬНА
ГАЗОВА КОМПАНІЯ
ВОЛИНЬГАЗ

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг
вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057

Вих. № 130007.1-Сл-4669-1219

від 18.12.2019

Зауваження

щодо результатів перевірки викладених в Акті від 18.12.2019 року № 457, складеного за результатами проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері енергетики та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу

10.12.2019 р. Акціонерним товариством «Оператор газорозподільної системи «Волиньгаз» (далі – АТ «Волиньгаз») відмовлено в допуску представників сектору Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у Волинській області (далі – НКРЕКІП) до проведення позапланової перевірки дотримання вимог п.2.1. глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу і газу (метану) вугільних родовищ, затверджених постановою НКРЕКІП від 16 лютого 2017 р. № 201, у частині здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу з дотриманням вимог ЗУ «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газорозподільних систем, інших нормативно-правових актів, державних будівельних норм та нормативних документів у сфері нафтогазового комплексу.

17 грудня 2019 р. АТ «Волиньгаз» отримано від НКРЕКІП Акт від 12 грудня 2019 року № 457, складений за результатами проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері енергетики та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу (далі – Акт № 457).

Так, в Акті № 457 НКРЕКІП в частині опису виявлених порушень зазначено пункт 2.1. глави 2 Ліцензійних умов щодо здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газорозподільних систем, інших нормативно-правових актів, державних будівельних норм та нормативних документів у сфері нафтогазового комплексу, а саме положень статті 11 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині обов'язку суб'єкта господарювання допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю) за умови здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого цим Законом.

Даний акт складено з порушенням чинного законодавства, а саме:

I. Відповідно до п. 2.1. глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКІП від 16.02.2017 № 201 (далі – Ліцензійні умови) господарська діяльність з розподілу природного газу здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газорозподільних систем, інших нормативно-правових актів, державних будівельних норм та

нормативних документів у сфері нафтогазового комплексу. Зокрема п. 2.2. Ліцензійних умов закріплено організаційні вимоги, яких повинен дотримуватись ліцензіат при провадженні ліцензованої діяльності.

Однак, НКРЕКП зроблено хибний висновок щодо порушення АТ «Волиньгаз» норм законодавства у сфері господарської діяльності з розподілу природного газу, **оскільки НКРЕКП не здійснювало в цій частині перевірку, в зв'язку із відмовою у проведенні позапланової виїзної перевірки на законних підставах, відповідно не мало об'єктивної можливості констатувати зазначені порушення.** В зв'язку і вищевикладеним, АТ «Волиньгаз» вважає, що має місце не вірне застосування норми законодавства, так як п.2.1. глави 2 Ліцензійних умов, на який посилається НКРЕКП, конкретизує сферу дотримання законодавства – господарська діяльність з розподілу природного газу.

Відповідно до п. 35 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про ринок природного газу» **розподіл природного газу - господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.**

Як вбачається зі змісту ст. 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» у цьому Законі нижчезазначені терміни вживаються в такому значенні: державний нагляд (контроль) - діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування (далі - органи державного нагляду (контролю)) в межах повноважень, передбачених законом, **щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.**

З огляду на вказану норму Закону, за результатами **відмови у проведенні позапланової виїзної перевірки на законних підставах** комісія з перевірки НКРЕКП не могла встановлювати порушення АТ «Волиньгаз» норм законодавства в господарській діяльності з розподілу природного газу.

Згідно з ст. 19 Конституції України, *правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.*

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Беручи до уваги вищевказане, АТ «Волиньгаз» вважає невірне застосування НКРЕКП норми законодавства порушенням, як законодавства в цілому так і стосовно АТ «Волиньгаз», як ліцензіата та суб'єкта ринку природного газу, так як виявлене (на думку комісії з перевірки) порушення НКРЕКП може бути встановлено виключно після проведення заходів контролю, а тому позиція НКРЕКП щодо вчинення порушення АТ «Волиньгаз» є цілком не обґрунтованою та безпідставною.

II. НКРЕКП в описі порушень зокрема зазначено, що виявлено порушення : «...чинних Кодексу газорозподільних систем, інших нормативно-правових актів, державних будівельних норм та нормативних документів у сфері нафтогазового комплексу...».

З огляду на зазначене НКРЕКП лише формально перелічено нормативно-правові акти або їх сфери правового регулювання, однак не вказано конкретних норм, порушення яких було допущено АТ «Волиньгаз».

III. Щодо посилання НКРЕКП на порушення АТ «Волиньгаз» ст. 11 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» вважаємо за необхідне звернути увагу на наступне.

Відповідно до ч. 7 ст. 19 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюють у межах своїх повноважень органи ліцензування шляхом проведення планових і позапланових перевірок відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Згідно з ч. 3 ст. 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюється органами ліцензування у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Згідно зі ст. 10 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» суб'єкт господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю), якщо органом державного нагляду (контролю) не була затверджена та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті уніфікована форма акта, в якій передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику.

В цей же час, станом на 10.12.2019 (дата початку позапланового заходу) НКРЕКП не була затверджена та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті уніфікована форма акта, в якій передбачається перелік питань залежно від ступеня ризику.

Так, постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428 було затверджено «Порядок контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов» (надалі – Порядок контролю).

Згідно постанови НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952 затверджено Зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов.

Як зазначено в преамбулі постанови НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952, Зміни до Порядку контролю вносяться відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про ліцензування видів господарської діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 342 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)».

Зокрема, по тексту постанови НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952 передбачено, що акт перевірки є уніфікованою формою, а перелік питань перевірки є однаковим для суб'єктів господарювання всіх ступенів ризику, щодо яких здійснюються заходи державного контролю.

Відтак, згідно Додатку 18 до вказаного Порядку контролю (пункт 5.1) НКРЕКП затверджено форму Акту складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства.

Поміж із тим, при затвердженні зазначеної постанови НКРЕКП мало дотриматись певної процедури (погодити проект нормативно-правового акта з питань

державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності з Державною регуляторною службою України), а також врахувати вимоги Закону про державний нагляд (контроль) та Методики № 342 щодо розроблення уніфікованих форм актів.

Статтею 5 Закону про державний нагляд (контроль) встановлено, що залежно від ступеня ризику орган державного нагляду (контролю) визначає перелік питань для здійснення планових заходів (далі – перелік питань), що затверджується наказом такого органу.

Уніфіковані форми актів з переліком питань затверджуються органом державного нагляду (контролю) та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті протягом п'яти робочих днів з дня затвердження у порядку, визначеному законодавством.

Виключно в межах переліку питань орган державного нагляду (контролю) залежно від цілей заходу та ступеня ризику визначає питання, щодо яких буде здійснюватися державний нагляд (контроль).

Стаття 9-1 Закону про державний нагляд (контроль) зазначає, що ДРС погоджує проекти нормативно-правових актів з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Однак, перед затвердженням постанови від 13.09.2019 № 1952, НКРЕКП не було погоджено її з Державною регуляторною службою України згідно з положеннями ст. 9-1 Закону про державний нагляд (контроль), чим порушила процедуру затвердження нормативно-правового акта з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Також постановою НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952, незважаючи на наявність посилання у преамбулі на Методику № 342, НКРЕКП не внесено жодних змін до переліків питань для здійснення планових заходів, затверджених постановою НКРЕКП 14.06.2018 № 428, для приведення їх у відповідність до вимог Методики № 342. Переліки питань сформовано без урахування ступеня ризику, а також не внесено також жодних змін і до уніфікованої форми акта, затвердженого постановою НКРЕКП 14.06.2018 № 428.

Таким чином, **уніфікована форма акта, що затверджена постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428 зі змінами, затвердженими постановою НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952 не відповідає вимогам Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про державний нагляд (контроль)) та Методикам розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 342 (далі – Методика № 342), оскільки:**

- **не містить переліку питань щодо проведення заходу державного нагляду контролю залежно від ступеня ризику;**
- **не містить переліку нормативно-правових актів, відповідно до яких складено перелік питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю);**
- **не надає можливості суб'єкту господарювання здійснити оцінку професійного рівня посадових осіб органу державного нагляду (контролю), які проводили захід;**
- **не відповідає затвердженій Методикою формі.**

Згідно зі ст. 10 Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» **суб'єкт господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) має право вимагати припинення здійснення заходу державного**

нагляду (контролю) у разі використання посадовими особами органу державного нагляду (контролю) неуніфікованих форм актів.

Аналогічна норма міститься в п.п. 12 п. 9.1 «Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов».

Таким чином, навіть за умов початку перевірки ліцензіат має право вимагати її припинення у разі використання посадовими особами органу державного нагляду (контролю) неуніфікованих форм актів.

Аналогічна правова позиція щодо можливості використання НКРЕКП уніфікованої форми акта, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428 з урахуванням змін, затверджених постановою НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952 та правомірності не допуску до здійснення державного нагляду (контролю) посадових осіб органу державного нагляду (контролю) які не затвердили та не оприлюднили у встановленому Законом про державний нагляд (контроль) порядку уніфіковані форми актів, що відповідають новій Методиці висловлена Державною регуляторною службою України та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті <http://www.drs.gov.ua/press-room/pytannya-mozhlyvosti-vykorystannya-nkrekp-unifikovanoyi-formy-akta/>.

З огляду на зазначене, дії АТ «Волиньгаз» щодо відмови у проведенні позапланової виїзної перевірки на законних підставах до проведення позапланової перевірки, яка здійснюється на підставі постанови НКРЕКП від 06.08.2019 року № 1658 є правомірними, а висновки викладені в Акті від 12.12.2019 № 457 такими, що не відповідають дійсним обставинам справи та нормам діючого законодавства України.

Як вбачається зі змісту абзацу четвертого п. 5.7. Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428, зі змінами, затвердженими постановою НКРЕКП від 13.09.2019 № 1952 передбачено, що ліцензіат, діяльність якого перевірялася, має право надати до НКРЕКП письмові пояснення та обґрунтування щодо проведеної перевірки та/або виявлених порушень у строк до п'яти робочих днів з дня отримання акта про результати перевірки.

Акт від 12.12.2019 № 457 був отриманий АТ «Волиньгаз» 17.12.2019 року, тобто останній день для надання АТ «Волиньгаз» **зауважень 21.12.2019 року.**

Разом з тим, як стало відомо Товариству з листа НКРЕКП від 17.12.2019р. №1264/26.1/6-1 засідання НКРЕКП щодо розгляду про порушення Товариством Ліцензійних умов провадження діяльності з розподілу природного газу призначено на 20.12.2019 року о 10.00 год.

Дані зауваження, просимо врахувати при розгляді НКРЕКП Акту від 12.12.2019 № 457 та про результат їх розгляду окремо повідомити АТ «Волиньгаз» (4302, м.Луцьк, вул. І.Франка,12) в письмовій формі.

Голова правління

Вик. З.Козлюк
т.77-69-00

Коротя М.І.